

fører: Hvis jeg skal hænges, fordi de 20 Mill. Kr. ikke var nok, uagtet Befolkningen stod bagved med Tillid, hvad mener den ærede Ordfører saa, der skal ske med hans højtærede Minister, som ikke blot bad om eller var med til at bede om de 8 Mill. Kr., men skød dem ind i dette bundløse Hav? Det synes jeg dog maa være meget værre.

Jeg har nu tilladt mig at rette forskellige Spørgsmaal til den højtærede Minister (*Erhvervsministeren* [Stauning]: Ja, det skal Guderne vide). Den højtærede Minister lader til at tro, at det er saa forfærdelig mange; det er det ikke. Jeg skal kort gentage dem. De er: Hvem har raadet den højtærede Minister til at se bort fra Bankinspektørens Opgørelse af de 15,2 Mill. Kr., og hvem har raadet den højtærede Minister til at lade Banken fortsætte, til Trods for at man ikke afskrev alle Tabene? Endvidere: hvad vidste den højtærede Minister om Bankens Likviditet og de opsagte Beløb? Og endelig: Hvorledes var Ministerens Stilling med Hensyn til Bankinspektørens mærkværdige Udtalelser om, at indenfor Andelsbevægelsen behøvede man ikke at komme frem med disse Oplysninger, men udenfor? Har han gjort Lederne af Andelsorganisationerne bekendt med, at saaledes var Situationen? Jeg haaber, at den højtærede Minister vil besvare disse Spørgsmaal.

Hendriksen: Ogsaa jeg anbefaler det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse, men jeg ønsker gerne til Lovforslaget at knytte nogle Bemærkninger, navnlig vedrørende de Forhandlinger, der fandt Sted i Begyndelsen af Januar Maaned i indeværende Aar, den Gang den første Hjælpeaktion overfor Andelsbanken satte ind. Jeg kan i øvrigt ganske tiltræde de Udtalelser, den højtærede Erhvervsminister fremsatte under sin saa meget omtalte og saa meget omdisputerede Ræbild-Tale, og som maatte forstaas saaledes, at der var al mulig Anledning til paa denne Sommerdagsdag at tale om Andelsbanken og de Forhold, der stod i Forbindelse med denne Banks Sammenbrud. Der er god Grund til at „snakke Andelsbank“, paa dette Punkt er jeg enig med den højtærede Minister; men jeg er bange for, at Enigheden imellem os hører op hermed, for medens den højtærede Ministers Betragtninger i Ræbild og hans senere Interview med „Nationaltidende“ maatte give og ogsaa gav Befolkningen det Indtryk, at en saadan „Snakken Andelsbank“ vilde være meget ubehagelig for Regeringens politiske

Modstandere, altsaa for Partiet Venstre og for det konservative Folkeparti, er jeg, efter nøje at have sat mig ind i Sagen og dens Forhistorie og efter de Oplysninger, der er fremkommet under Udvalgsarbejdet, aldeles klar over, at den, for hvem en „Snakken Andelsbank“ maa være mest ubehagelig, er den højtærede Erhvervsminister. Men om behagelig eller ikke-behagelig for den ene eller den anden Part kan ikke være afgørende for Bedømmelsen af Sagen, der ligger saaledes, at det er uomgængeligt nødvendigt, at der bringes al fornøden Klarhed til Veje, saaledes at Befolkningen kan se, hvorledes Landet i Virkeligheden ligger, hvad mit Partis Ordfører under Sagens første Behandling, det ærede Medlem Hr. Axel Møller, der desværre paa Grund af Sygdom var nødsaget til at nedlægge sit Mandat i Udvalget, ogsaa den Gang krævede.

Denne overmaade sørgelige Andelsbank-Affære er ikke et politisk Spørgsmaal og bør heller *ikke* fra nogen Side gøres dertil. Den er et rent og skært sagligt Spørgsmaal, og det er da ogsaa min Agt under denne Debat udelukkende at behandle Sagen ud fra et rent sagligt Synspunkt. Andelsbankens Skæbne er i øvrigt et Bevis paa, at den i sig selv saa sunde Andelsbevægelser lider Skibbrud, naar den kommer udenfor sine egne Ene-mærker, og det er man kommet her med Andelsbanken.

Sagens Forhistorie er, som det vil være ærede Medlemmer bekendt, denne, at Banksens Ledelse i Begyndelsen af Januar Maaned i Aar henvendte sig dels til Nationalbanken, dels til Banktilsynet, altsaa Bankinspektøren, om Hjælp i Anledning af Banksens Engagement med De Danske Mejeriforeningers Mælkeeksport. Der blev derefter ført nogle Forhandlinger mellem de interesserede Parter, og disse Forhandlinger, hvis forskellige Faser det har været lidt vanskeligt at faa klarlagt, resulterede blandt andet i, at Bankinspektøren i en Skrivelse til den højtærede Erhvervsminister gjorde Rede for Andelsbankens Forhold. I denne Skrivelse, der er dateret 14. Januar i Aar, udtalte Bankinspektøren, at det, saafremt det kunde lykkes at skaffe 7½ Mill. Kr. ny Kapital fra Andelsmejerierne og fra andre Organisationer indenfor Andelsbevægelsen, „formentlig efter Omstændighederne vilde være forsvarligt at lade Banken fortsætte paa det derved skabte Grundlag“. I samme Skrivelse meddelte Bankinspektøren, at det skønnedes, at der ved en fuldstændig